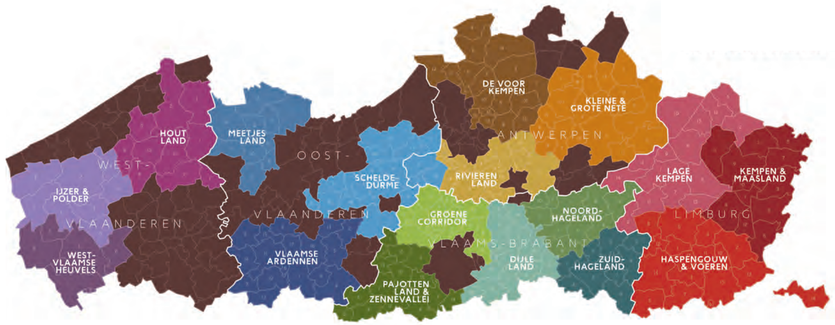

REGIONALE LAND SCHAPPEN IN VLAAN DEREN

17 Regionale Landschappen in Vlaanderen behouden en versterken natuur, landschap, erfgoed, streekidentiteit en recreatie. We brengen inwoners, verenigingen en overheden samen rond een wervend streekverhaal dat inspireert en voor verbondenheid zorgt.

Regionale Landschappen werken integraal en geïntegreerd. In onze cultuurlandschappen hebben zowel natuur als mens gedurende eeuwen hun invloed uitgeoefend. Het is deze vergroeiing die door Regionale Landschappen gekoesterd wordt. We kijken daarbij steeds graag over de muurtjes heen.

ZUID-HAGELAND

Zuid-Hageland ligt in het zuidoosten van de provincie Vlaams-Brabant en strekt zich uit over 9 gemeenten. Het is een landelijke regio. Je vindt hier traditionele landschappen met authentieke landschapselementen zoals hagen, heggen, houtkanten, hoogstamboomgaarden, holle wegen en knotbomen. De Kleine en de Grote Gete stromen samen met de Velpe als blauwe aders door dit landschap van riviervalleien. Het is ook een grensgebied tussen het Hageland en Haspengouw. Je ziet de weidse plateaus en glooiende hellingen van Haspengouw naast de kleinschalige Hagelandse landschappen en heuvels.

DEFINITIEVE ERKENNING 2014

Na 5 jaar hard werken, kreeg RLZH in 2014 haar definitieve erkenning. Dit geeft ons de nodige slagkracht om de komende jaren verder in te zetten op natuur-, landschaps- en duurzame streekontwikkeling.

LANDSCHAPSZORG EN STREEKEIGEN KARAKTER

Een regionaal landschap is een streek met een eigen identiteit en met belangrijke natuur- en landschapswaarden. Het is één van onze kerntaken om dit landschap te behouden en te versterken. We willen mensen overtuigen dat de typische landschappen en hun achterliggend verhaal geen handicap zijn, maar wel een meerwaarde voor de regio.

NATUURBEHOUD EN BIODIVERSITEIT

Ons landschap herbergt heel wat waardevolle fauna en flora. Door zorg te dragen voor het landschap werken we ook mee aan het behoud ervan en creëren we een plek voor de vele zeldzame en minder zeldzame soorten in onze regio.

KOESTERBUREN

De koestercampagne toont inwoners de typische soorten van de streek onder het motto *je hebt meer buren dan je denkt*. Via het koesterburenloket kunnen inwoners van de regio terecht bij het Regionaal Landschap voor advies en begeleiding over deze soorten. Ook in 2015 stonden wilde bijen centraal bij RLZH. We gaven uitleg, organiseerden workshops en infoavonden. Samen met zes partners bereidden we het Interreg project *Meer natuur voor pittig fruit* voor. Het evenement Bijen- en Bloesemdag zette met kinderworkshops en geleide wandelingen ook andere soorten in de kijker.

NATUURRECREATIE

Mensen laten genieten van natuur en landschap levert heel wat op. Bewoners en recreanten die de streek beleven, gaan ze meer en meer waarderen. Genieten van het landschap heeft ook zijn economische impact. Samen mogen we trots zijn op de streek waarin we wonen, werken en ontspannen!

EDUCATIE EN VORMING

Onbekend is onbemind. Er is een waaier aan mogelijkheden voor jong en oud om meer te weten te komen over de natuur en het landschap rondom ons. Denk maar aan een thematische wandeling of met de school een bijenhotel maken. Natuureducatie is belangrijk opdat onze kinderen mee zorg dragen voor hun omgeving in de toekomst.

REGIONAAL LANDSCHAP

REGIONAAL LANDSCHAP ZUID-HAGELAND Schoolpad 43 • 3300 Tienen • Tel 016 81 52 77 • info@rlzh.be • www.rlzh.be

PROVINCIE Vlaams-Brabant | AANTAL GEMEENTEN 9 (Boutersem, Geetbets, Glabbeek, Hoegaarden, Kortenaken, Landen, Linter, Tienen, Zoutleeuw)

OPGERICHT 2008 | VOORLOPIG ERKEND 2011 | DEFINITIEF ERKEND 2014 | OPPERVLAKTE (KM²) 387 | INWONERS 98.461 | INWONERS / HA 2.54

FEITEN EN CIJFERS

Kengetallen Regionale Landschap Zuid-Hageland (2014)

Oppervlakte (km²)	387
Aantal inwoners	98.461
Inwoners / ha	2.54
Aantal betrokken gemeenten	9
Effectieve leden vzw	42
Personeelsleden vzw (voltijdse equivalent)	6.1
Jaaromzet vzw (euro)	503.047,53

VLAAMS-BRABANT

Vlaanderen verbeelding werkt

Het Regionaal Landschap wordt financieel gesteund door de Vlaamse Overheid, Provincie Vlaams-Brabant en de gemeenten Boutersem, Geetbets, Glabbeek, Hoegaarden, Kortenaken, Landen, Linter, Tienen en Zoutleeuw.

FOTO'S RLZH, Katleen Verbeeck, Kevin Lambeets, Gert Benaets, Lucie Putzeijs, René Janssen (Buiten-Beeld) en Albert Robinne

1 360° ERFGOED

In het kader van het provinciale project 360° erfgoed werd de kapel van Attenrode in Glabbeek hersteld en de omgeving opgefrist. De werken worden afgerond in de eerste helft van 2016. Ook de kapel O.L.V. van de Roosen in Miskom kreeg in 2015 een fikse opknapbeurt. De oude kapelbomen en haar ligging in een idyllisch hoekje van de Kattebeekvallei maken het geheel tot een bijzonder stuk erfgoed.

2 BEHAAG HET HAGELAND

In 2015 realiseerde RLZH heel wat projecten van aanleg en herstel van landschapselementen. Er werden meer dan 170 hoogstammige fruitbomen en 1,3 hectare houtkanten en struwelen geplant. Er werden 11 poelen aangelegd en hersteld. RLZH plantte meer dan 3 km hagen en heggen. In Zoutleeuw werd er intensief geïnventariseerd in voorbereiding van de opstart van een hagencampagne. Op die manier willen we het typische kleinschalig bocagelandschap in onze streek herstellen en versterken.

3 KASTEELSITE BOUTERSEM

Ontsluiting van erfgoed kreeg in 2015 een belangrijke plaats binnen de werking van RLZH. Het kroonstuk hiervan is de ontsluiting van de beschermde archeologische zone van de kasteelsite van Boutersem. Vijf infoborden vertellen je de geheimen van verschillende aspecten van de site. Er werd een mooie brochure gemaakt over de historiek van het domein. Een winterse vertelavond in Boutersem trok meer dan 130 geïnteresseerden. Naast dit project werd ook de IJzerenweg in eigendom van de Tiense Suikerfabriek opengesteld via het wandelnetwerk Getevallei. In 2016 volgt de historische ontsluiting van de site.

4 BIJEN

Wilde bestuivers spelen een belangrijke rol in het ecosysteem. Ze zijn in grote delen van de wereld de belangrijkste bestuivers van wilde planten en van heel wat land- en tuinbouwgewassen. RLZH zette hierom in 2015 een internationale samenwerking op poten met partners in Nederland en Vlaanderen. Vanaf 2016 gaat het interreg project *Meer natuur voor pittig fruit* officieel van start. Meer dan 100 fruittelers zullen acties nemen om het leven van solitaire bijen in hun boomgaarden te bevorderen. Hiernaast zullen ook gemeentes acties ondernemen door ondertekening van het bijencharter.

5 KOESTERBUURTEN

In 2015 zette RLZH de schouders onder de ontwikkeling van een educatieve buitenklas in domein de Viander in Tienen. In overleg met de leerkrachten van de school VIA in Tienen en Natuurpunt kern Tienen werd een passende inhoud gegeven aan deze klas. Bijen, koesterburen en vlinders zullen niet ontbreken. Vanuit de kindercultuurraad en milieuraad van Geetbets kwam de vraag voor de ontwikkeling van een wilde natuurspeeltuin in de Tuinwijk. Samen met de kinderen van verschillende scholen in Hogen, Rummen en Geetbets smeedde RLZH plannen voor een bloemenweide met bijenhotels, een educatief pad en meer biodiversiteit in de speeltuin van deze wijk.

6 INSTANDHOUDINGS-DOELSTELLINGEN

In 2015 werden heel wat acties genomen voor de kamsalamander. Enerzijds werkte RLZH aan herstel van land- en waterbiotoop in de Getevallei, een van de belangrijkste historische bolwerken van deze soort. Via poelen, hagen en houtkanten werden stapstenen aangelegd opdat geïsoleerde kamsalamanders in Linter en Zoutleeuw zich opnieuw kunnen verspreiden in de regio. Deze maatregelen komen niet alleen de kamsalamander ten goede, maar ook andere zeldzame soorten zoals blauwborst, grauwe klauwier en vleermuizen.

7 AKKERNATUUR

De uitgestrekte akkergebieden van Zuid-Hageland zijn Vlaanderens laatste bolwerk voor akkervogels. Samen met onze partners worden er inspanningen ondernomen om soorten als de grauwe gors en de veldleeuwerik van de verdwijning te redden.
De bedrijfsplanner van de Vlaamse Landmaatschappij sloot nieuwe overeenkomsten met landbouwers om 118 hectare aan voedselpercelen en nestgelegenheid voor deze diertjes te creëren. In Landen ging het project 'Brakouter Beeldig' van start waarbij landbouwers bloemrijke akkerranden inzaaien langs fiets- en wandelpaden. In Hoegaarden werden twee nieuwe percelen ingezaaid met wintertarwe en gemonitord op natuurlijke akkerflora. Door de vele maatregelen die we met alle partners nemen, hopen we niet alleen de zeldzame akkervogels een kans te geven. We mikken ook op de terugkeer van broedende kiekendieven in de regio.

8 GETEVALLEI

In 2015 werd tijdens het Getefeets in Geetbets het wandelnetwerk Getevallei officieel geopend. Het bestaat uit meer dan 250 km wandelwegen. Bovendien werden vier van de zes gloednieuwe startplaatsen officieel ingehuldigd in de gemeenten Geetbets, Linter, Zoutleeuw en Tienen.
Een wandelkaart met –gids werd ontwikkeld in samenwerking met Toerisme Vlaams-Brabant en is sindsdien te koop via RLZH en de toeristische centra in het werkingsgebied.

9 NATUUREDUCATIE
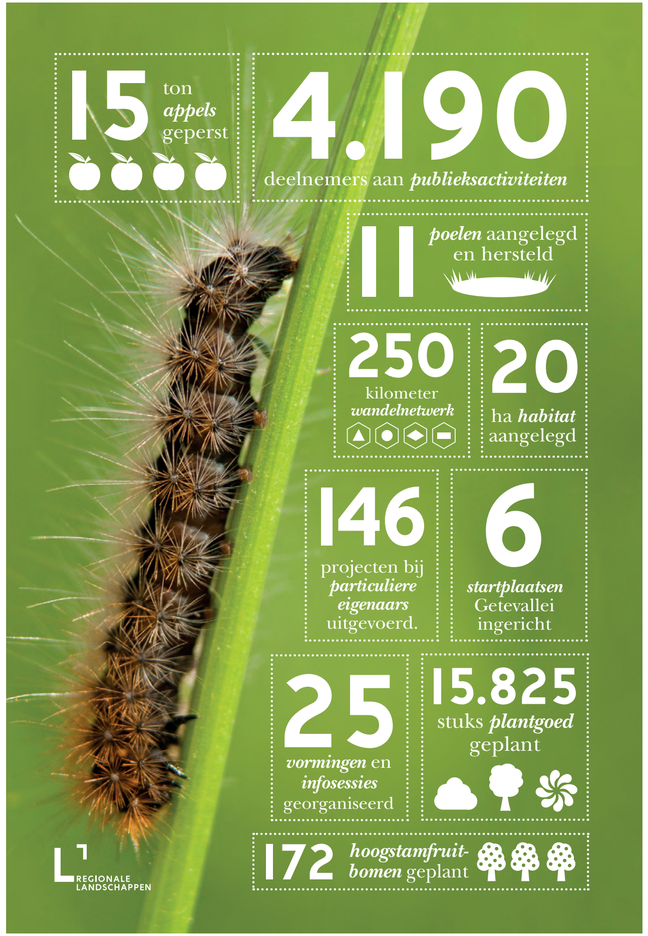
In 2015 organiseerde RLZH voor kinderen en volwassenen 25 activiteiten over natuureducatie. Wilde bijen stonden centraal in verschillende basisscholen in Hoegaarden en Tienen. Samen met de kinderen van basisschool VIA St.-Jozef in Tienen werd bovendien het insectenhotel in de Viander afgewerkt. In het Klein Atheneum in Tienen gaf RLZH opnieuw een zwaluwquiz. In Wange werd een infoavond georganiseerd rond de terugkeer van de das. Hoogstamboomgaarden en lekker fruit kwamen in de Tiense en Hoegaardse scholen aan bod tijdens de fruitlessen en het bezoek aan de Sapmobiel.